

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3298/2020
21.01.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Тихомир Стојановић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство одбране, коју заступа Војно правобранилаштво, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3759/18 од 18.10.2019. године, у седници одржаној 21.01.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 3759/18 од 18.10.2019. године у преиначујућем делу става другог изреке, тако што се одбија жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 137/15 од 07.04.2017. године у ставу трећем изреке у делу којим је делимично одбијен тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да му на име накнаде нематеријалне штете на име претрпљених физичких болова, на име претрпљеног страха и на име душевних болова због наружености исплати износе ближе наведене у овом ставу изреке.

У осталом делу ревизија тужене се одбија (у делу којим је одлучено о накнади за умањење опште животне активности).

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 137/15 од 07.04.2017. године, ставом првим изреке дозвољено је преиначење тужбе. Ставом другим изреке делимично је усвојен тужбени захтев, па је обавезана тужена да тужиоцу на име нематеријалне штете плати и то: на име претрпљених физичких болова и на име претрпљеног страха од по 150.000,00 динара, на име душевних болова због наружености 60.000,00 динара и на име душевних болова због умањења опште животне активности 180.000,00 динара, укупно 540.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 07.04.2017. године до исплате.

Ставом трећим изреке делимично је одбијен тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да тужиоцу на име нематеријалне штете плати и то: на име претрпљених физичких болова преко досуђених 150.000,00 динара до тражених 400.000,00 динара, на име претрпљеног страха преко досуђених 150.000,00 динара до тражених 300.000,00 динара, на име душевних болова због наружености преко досуђених 60.000,00 динара до тражених 150.000,00 динара и на име душевних болова због умањења опште животне активности преко досуђених 180.000,00 динара до тражених 450.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 07.04.2017. године до исплате. Ставом четвртим изреке обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 180.400,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3759/18 од 18.10.2019. године, ставом првим изреке одбијена је жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у ставу другом изреке. Ставом другим изреке преиначена је првостепена пресуда у ставу трећем изреке, па је обавезана тужена да тужиоцу плати разлику износа на име нематеријалне штете и то: на име претрпљених физичких болова преко досуђених 150.000,00 динара до тражених 400.000,00 динара, за још 250.000,00 динара, на име претрпљеног страха преко досуђених 150.000,00 до тражених 300.000,00 динара за још 150.000,00 динара, на име душевних болова због наружености преко досуђених 60.000,00 динара до тражених 150.000,00 динара за још 90.000,00 динара и на име душевних болова због умањења опште животне активности преко досуђених 180.000,00 динара до тражених 450.000,00 динара од још 270.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 07.04.2017. године до исплате. Ставом трећим изреке преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу четвртм изреке првостепене пресуде па је обавезана тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 163.700,00 динара, док је у преосталом делу одбијен захтев тужиоца за још 16.300,00 динара. Ставом четвртим изреке обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове другостепеног поступка од 22.500,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је изјавила ревизију, због погрешне примене материјалног права, побијајући је у ставу другом изреке.

Тужилац је поднео одговор на ревизију тужене.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“ бр. 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20), па је нашао да је ревизија тужене делимично основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а на друге битне повреде парничног поступка ревизијом се одређено не указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац се повредио приликом изласка из зграде Војне поште ...2014. године у 20.00 часова, тако што се оклизнуо приликом силаска низ залеђене степенице и том приликом претрпео тешку телесну повреду – прималеоларни прелом десног скочног зглоба. Радило се о танком слоју леда који је било немогуће уочити чак и да је било осветљења. Након пада тужиоца дошла су двојица колега који су му

помогли да устане, након чега су га одвели на ВМА којом приликом је констатован прелом десног скочног зглоба, након чега је тужилац и оперисан под тоталном анестезијом. Из налаза и мишљења судског вештака неуропсихијатра утврђено је да је тужилац приликом повређивања трпео примарни страх јаког интензитета у трајању од 10 до 15 минута, секундарни страх јаког интензитета који је трајао око 24 часа, секундарни страх средњег интензитета у трајању од око 6 недеља и секундарни страх ниског интензитета у трајању од око 4-5 месеци, да су дејство примарног и секундарног страха, њихово трајање и интензитет довели до развоја и испољавања симптоматологије посттрауматског стресног поремећаја која по својој клиничкој слици више одговара поремећају прилагођавања, да је наведени душевни поремећај непосредно у узрочно последиčnoј вези са психо-трауматским доживљајем, те да код тужиоца са овог аспекта постоји умањење ОЖА од 12%. Приликом повређивања тужилац је трпео болове јаког интензитета од тренутка повређивања па у наредних 2 дана, након тога болове средњег интензитета у трајању од 21 дан, а затим болове слабог интензитета у наредних 90 дана, с тим што се не може искључити да тужилац и сада трпи болове слабог интензитета, повремено нарочито после дужег стајања и ходања, те да код тужиоца постоји умањење опште животне активности које је 10% и огледа се у смањеној толеранцији на тешка физичка оптерећења и напрезања, која подразумевају дуже стајање, ходање или извођење активности које захтевају принудан пложај тела, а због ограничених покрета у скочном зглобу у лакој степену мора да улаже повећан напор. Код тужиоца због наведеног ожиљка у пределу десног скочног зглоба постоји наруженост лаког степена. Усаглашавањем налаза и мишљења сталних судских вештака од 28.02.2017. године утврђено је да је код тужиоца умањење опште животне активности 16%.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом члана 164. Закона о раду и члана 173. и 174. у вези са чланом 200. Закона о облигационим односима делимично усвојио тужбени захтев и одлучио као у изреци. Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев тужиоца преко износа досуђених првостепеном пресудом до тражених тужбеним захтевом (ближе одређено у ставу другом изреке другостепене пресуде), оценивши да нема места примени одредбе члана 192. Закона о облигационим односима о подељеној одговорности за насталу штету, те да нема доприноса тужиоца будући да се тужилац оклизнуо на танком слоју леда који се налазио на степеништу и који је било немогуће уочити, чак и да је било осветљења.

По оцени Врховног касационог суда правилно су нижестепени судови закључили да је тужена одговорна за штету коју је тужилац претрпео услед пада на степеништу у просторији која није била осветљена и које није било очишћено, будући да је обавеза тужене била да обезбеди безбедне и сигурне услове рада, што у конкретном случају није учињено, због чега на страни тужене постоји објективна одговорност и као власника опасне ствари да тужиоцу накнади насталу штету.

Међутим, по оцени ревизијског суда основано се ревизијом тужене указује да је побијаном одлуком погрешно примењено материјално право у делу којим је другостепени суд преиначио првостепену пресуду у погледу висине накнаде нематеријалне штете на име претрпљених физичких болова, на име претрпљеног страха и на име душевних болова због наружености ближе наведено у ставу другом изреке.

У конкретном случају, тужилац се повредио приликом изласка из зграде Војне поште ...2014. године у 20.00 часова приликом одласка на терен, тако што се оклизнуо приликом силаска низ залеђене степенице и том приликом претрпео тешку телесну повреду – прималеоларни прелом десног скочног зглоба, да је оценом налаза и мишљења вештака неуропсихијатра утврђено трајање и интензитет страха коју је тужилац трпео приликом повређивања, те да су дејство примарног и секундарног страха, њихово трајање и интензитет довели до развоја и испољавања симптоматологије посттрауматског стресног поремећаја који је непосредно у узрочно последичној вези са психо трауматским доживљајем, те да код тужиоца са овог аспекта постоји умањење ОЖА од 12%, као и да је оценом налаза и мишљења вештака ортопеда трауматолога утврђено трајање и интензитет физичких болова, те да код тужиоца постоји умањење опште животне активности које је 10% и огледа се у смањеној толеранцији на тешка физичка оптерећења и напрезања, која подразумевају дуже стајање, ходање или извођење активности које захтевају принудан положај тела, а због ограничених покрета у скочном зглобу у лакој степену мора да улаже повећан напор, као и да је из усаглашеног налаза и мишљења сталних судских вештака утврђено да је код тужиоца умањење опште животне активности 16%, а такође код тужиоца због наведеног ожилка у пределу десног скочног зглоба постоји наруженост лаког степена. Имајући у виду врсту и тежину повреде, интензитет и трајање физичких болова и страха и степен наружености, по оцени Врховног касационог суда, првостепени суд је применом члана 200. Закона о облигационим односима, правилно утврдио висину правичне новчане накнаде нематеријалне штете која припада тужиоцу на име претрпљених физичких болова, на име претрпљеног страха и на име душевних болова због наружености, због чега је, одбијена жалба тужиоца и првостепена пресуда потврђена, и применом члана 416. став 1. ЗПП одлучено као у ставу првом изреке.

У конкретном случају, на основу налаза и мишљења судских вештака медицинске струке, утврђено је да је услед повређивања код тужиоца дошло до умањења животне активности од 16% (усаглашен налаз судског вештака ортопеда и неуропсихијатра), то је по оцени Врховног касационог суда, правилно другостепени суд одлучио када је тужиоцу услед претрпљене повреде досуђена накнада нематеријалне штете у укупном износу од 450.000,00 динара за претрпљене душевне болове због умањења животне активности. Приликом одлучивања о висини захтева за накнаду нематеријалне штете по наведеном виду, другостепени суд је водио рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада, али и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом. Тужилац је у дужем периоду трпео физичке болове и страх, а услед повређивања је код тужиоца дошло до умањења животне активности 16%, па је правилном применом члана 200. Закона о облигационим односима у вези са чланом 232. ЗПП, одређена висина накнаде нематеријалне штете на име душевних болова због умањења опште животне активности. Стога су неосновани ревизијски наводи да је другостепени суд погрешно применио материјално право приликом одмеравања висине накнаде штете.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу другом изреке на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

Тужиоцу не припада право на трошкове одговора на ревизију, јер одговор на ревизију није био нужан у овој правној ствари, па самим тим не представља ни нужни трошак који би се досудио на терет супротне стране.

На основу изнетог, применом члана 165. став 2. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу трећем изреке.

Председник већа-судија
Весна Поповић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић